SPIEGHEL,

Waer in klaerlijck kan gezien worden / wie de gheene zijn / die Godt / in zijn eeuwighen Raedt / voor de Grontlegginghe des Werelts / (in Christo) uytverkooren heeft:

Waer van de onfeylbare Merckteyckenen uyt Godes Heyligh Woort worden aen-ghewesen:

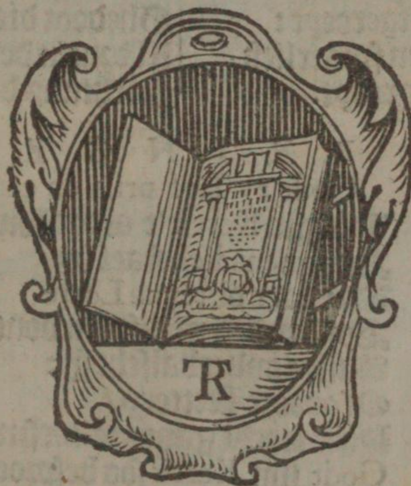
'tWelck

Moet blijcken uyt de Vruchten van Geloof en Leven.

Ingestelt / tot practijck van de waere Godtzaligheydt.

Verdeelt in vier Deelen, ofte Pausen.

Den tweeden Druck.

Tot Haerlem / by Robbert Tinneken, Boeckverkooper in de Warmoes-straet / in de Staten Bybel. Anno 1669.

TROOST-LIEDT,
Op de Bruydt Christi,
Over de Woorden:
Als een Lelie onder de Doornen, Soo is mijn vriendinne onder den Dochteren. Cantica Cap. 2. vers 2.
Op de Wijse: Orpheus Droef van sinnen, &c.

Seer wel wort vergheleken
Des Heeren Kercke hier/
Al by een Lely schoon/
Want of de doorens steken
Sy bloeyt reyn van manier/
Onder des Hemels Throon/
Dees vriendin spant de Croon/
Onder de Docht'ren teere
Of men haer schoon vermoeyt/
Al druckt den dooren seere
Nochtans de Lely groeyt.

Elck kan seer wel beschouwen
T' vervolgh op dees Bruyt soet
Van des Werelts begin/
Siet wat al swaer benouwen
Leden door 't Helsch gebroet/
Ons Aertsch Vaders daer in:
De Propheten niet min/
Vervolgt waren/ blijckt klaerlick/
Doch noyt heel uytgeroeyt:
Al druckt den dooren swaerlick
Nochtans de Lely groeyt.

De doorens met verstranghen/
Brachten haer wel in noot/
En in seer groote vrees/
Als Christus wert gevanghen/
Ja daer boven gedoot/
Doen scheen sy maer een Wees:
Maer als Christus verrees
Weer uyt den dooden krachtigh
Heeft Godts Kerck schoon gebloeyt
Al druckt den dooren machtigh/
Nochtans de Lely groeyt.

Noch hebben t'saem ghespannen
De Heydenen verwoet/
Al door des Duyvels list/
Thien Keysers (maer Tyrannen)
Om stortent 't Christen bloet
Waren haest opgehist/
Siet hoe heeft d' Antichrist
Vervolgt Gods Kerk moordadigh/
Ghedoot die hem versoeyt/
Al druckt den dooren stadigh
Nochtans de Lely groeyt.

PRINCE.
Godt zy Lof prijs en eere
Die zijn Kerck 't alderstont
Soo ghenadich staet by/
Dat daer de reyne Leere
Sonder des menschen vont/
Altijdt onvervalscht sy:
Of groote Ketterye/
Haer soeckt gants te versmooren/
Godt sijn Kerck soo besproeyt/
Hoe seer dat druckt den dooren
Nochtans de Lely groeyt.

FINIS.

Hout dat goet is.

SPIEGHEL,

Waer in

Klaerlijck kan gesien worden, wie de gheene zijn die Godt in zijn eeuwighen Raedt, voor de Grontlegginghe der Weerelt, (in Christo) uytverkooren heeft.

Op de Stemme Psalm 103. Mijn Ziele wilt, &c.

In-gestelt

Tot Practijck van de waere Godtsaeligheydt.

I.

DE Wijsheydt Godts, loopt het vernuft gantsch tegen/ Esa. 28. 29.
Ondoorgrond'lijck zijn al des Heeren weghen: Rom. 11. 33
Rechtvaerdigh zijn Godts, Oordeelen ghewis/ Psalm. 145
's Menschen verstand kan sich daer uyt niet ridden/ Iob. 39. 37.
't Diep geheym Godts, laet ons liever aenbidden: Eph. 3. 8.
Stilzwijghen doen op 't gheen verborghen is. Deut. 2. 29

I I.

Merckt hoe den Mensch/den raedt Gods kan bereycken/ 2 Pet. 1. 8.
Als hy neemt acht op soo meenich kenteycken/ Joan: 1[illegible]. 21
Ons in Godts Woordt, klaerlyck geopenbaert: 2 Tim: 3. 18
Ons komt niet toe / Godes Wijsheydt verholen/ Esa 55. 8.
Maer 't gheen ons wort/ en kindts-kind'ren bevolen: Gen: 18. 1.
Uyt de vruchten kentmen der boomen aert. Matt: 7. 18.

III.

Psalm 103. Ghelooft zy Godt, van dat wy zijn gheboozen
Eph.5. v. 8. In 't licht zijns Woorts, daer wy waren verloozen/
Act. 2. 39. Zijn doo den Doop/ Godts Kercke inghelijft/
Psa. 147.19 't Welck niet ghebeurt veel duysenden Barbaren,
Tit. 3. 3. Daer wy nochtans alle niet beter waren:
Psal. 94. 11. Heer, met u gunst/ ons ghenadigh by blyft.

IV.

Math.25.15 Dit groote Heyl/ heeft ons Godt niet ghegeven
Matt.25.20 Om hier sorgh'loos/ ende gherust te leven/
Psal: 46. 2. Maer altydt te roemen Godts weldaet:
Deut: 4.v.4 Wel die Ouders/ die hare kind'ren teere
Deut.6.78. Vander jeught op/ inscherpen sulcke leere/
Prov: 1. 7. Waer dooz in haer/ de vreese Godts onstaet.

V.

1 Tim.4.12 Die soo voorgaen/ met haer eygen exempel/
1 Tim. 3.4. Maecken haer huys/ ghelijck een kleynen tempel/
Ioan. 9. 31. Dooz het Gebedt/ met onderwijs en tucht:
Matth. 6.33 Niemants beroep/ sulck een plicht mach beletten/
Psa: 119.48 Die soo met lust/ yvert in 's Heeren Wetten
Gal. 6. 1. Nutten daer van/ menichvuldighe vrucht.

VI.

Matth. 5. 3. Zijn arm van Gheest, sachtmoedigh en goetaerdigh/
1 Pet: 5.v.5. Godt wederstaet/ die groots zijn/ of hoovaerdigh:
Psa. 51.v.19 De nedzicheydt/ is als den eersten trap/
Ioan: 5.v.39 Om tot kennis/ van ons Heylandt te raecken/
Ma:16.v.24 Daerom ons leert/ ons selven te versaecken/
Mat.10.v.8 Och arm wy zijn/ in 't kruys-draghen soo slap.

VII.De

VII. De tweede Pausa.

De Kind'ren Godts, bekommert haer gedachten / Ps. 119. v. 50
Om 't Hemelsche, boven al te betrachten: Ps. 119. v. 81
Christi verdienst, is haer opperste goet / Gal. 6. v. 14
't Ghehoor des Woorts, is haer seer soet van smaecke / Ps. 119. v. 133
't Glimmende Vlas / doet haer meer en meer blaecke: Esai. 24. v. 3
Haer oock veel stryt / ja twyfelingh outmoet. Mat. 8. v. 26

VIII.

Houden 't Geloof, buyten alle geschille / Act. 3. v. 16
Niet uyt den mensch / of haren vryen wille / Ro. 1. v. 16
Voor Godts gheschenck / en ghenaedighe gaef / Eph. 2. v. 8.
Van den Gheest Godts, gewrocht in 's menschen herte 2 Co. 4. v. 13
Heeft hem herbaert / in weedom ende smerte Tit. 3. v. 5.
Als hy was doodt / ende der sonden slaef. Eph. 2. v. 5.

IX.

Den mensch kan syn Heylighmakingh best mercken Ioan. 15. v. 8
Uyt syn ghemoet / leven / handel / en wercken / Rom. 2. v. 7.
Of hy oock vreest / te breecken Godts ghebodt / Ps. 119. v. 10
's Werelts droefheydt / wort wel by veel ghevonden Ma. 19. v. 20
Tydtlyck verlies / veel meer druckt als haer sonden / Ma. 10. v. 37
Maer hebben gheen rechte droefheydt na Godt. 2 Co. 7. v. 10

X.

Haer groot gebreck / doet in haer harte rysen Apo. 3. v. 17
Hongher en dorst / na Geestelijcke spysen / Matt. 5. v. 6
Wercken om die / nimmermeer en vergaet: Joã. 6. v. 27
Daerom is hier / haer verlanghen niet kleyne / Psal. 42. v. 9
Om wesen by de levende Fonteyne / Psal. 36. v. 8.
Daer zy altydt sullen wesen versaet. Ps. 16. v. 11.

XI.

Joã.15.v.14 Een Kindt Godts sigh onderwerpt Christi regel/
1 Co.10.v.16 't Nachtmael hem oock/ is een ghenaden Zegel/
Gal. 3. v. 1. Het swack Gheloof, dat leunt op dese kruck:
Psa. 38. v.8. Hoe sijn sonden/ hem meer persten en moeyen/
Joan.6.v.55 In tranen spijs/ sal hy meer en meer groeyen/
Ps.119.v.76 Ja troost en vreucht/ schept hy in sulcken druck.

XII.

Ma.10.v.32 Sullen haer oock/ niet schamen 't allen tijden
1 Pe.3.v.15 De ware Leer/ vrymoedigh te belijden/
Act.4.v.20 Door dreyghen/ die niet versaecken in noot/
Matt.4.v.10 Door het Woort Godts, doen den Duyvel self schampen/
Se.b. Iu. v.3 Voor 't waer Geloof, zy seer vroomelijck kampen/
Apo.2.v.17 Gaen dat niet af/ om leven/ noch om doodt/

XIII. De derde Pause.

Mat. 1.v.12 Godts Kind'ren sijn oprecht in haren handel/
Lu.21.v.34 Nuchter/ sober/ soecken in haren wandel
1 Co.10.v.31 De Eere Godts, en wat den naesten sticht/
Matt.5.v.16 Op dat daer door een yder Godt mach prijsen/
1 Ioã.3.v.18 Liefde en trouw / haer even-Mensch bewijsen/
Ps.116.v.12 Tot danckbaerheydt / houden sy haer verplicht.

XIV.

Ps. 34. v. 12 Sijn vriend'lijck oock / na-jaghende de Vrede/
1 Ti. 2.v.3. Voor hoogh en laegh storten sy haer Gebeden :
Ro. 3.v.20. Sy spiegh'len haer in den Spieghel des Wets.
Psal. 6. v. 7 Groote droefheydt om haer Zonden betoonen/
Psal.32.v.5. Belijden die voor Godt, sonder verschoonen :
Za.12.v.10. Hebben den Gheest, des ghenaden Ghebedts.

XV.

Barmhartigh oock / om bystant doen den armen / Matt. 5. v. 7.
De vrome self / over haer Vee ontfarmen / prov. 12. v. 10
Maer noch veel meer / aen 't maecksel na Godts beelt, Eph. 4. v. 24.
Met groot lanckmoedt / het ongheliјck verdraghen / 1 Cor. 13. v. 6
In haet / nijdt / twist / hebben sy een mishaghen / 1 cor 11. v. 26
Vergheven haest / als Christus ons bebeelt. Matt. 5. v. 24

XVI.

By Godts Kind'ren, is een Gheest'lijcke vreughde / Psal. 23. v. 4.
Abraham die sagh / Christi dach, en verheughde / Ioan. 8. v. 56.
Door het Geloof, zy tot haer Heylandt vlien / 1 Pet. 1. v. 8.
Koninghen veel / en Propheten ghetrouwe Luc. 10. v. 24
Hebben begheert / Christi dagh te aenschouwen / Luc. 2. v. 30
Doch door 't Gheloof, hebben sy Hem ghesien. Ioan. 20. v. 19

XVII.

In Heyl'ghen vree / door haer Godtvruchticheden, Heb. 12. v. 14
Als me verdruckt / dencken aen Christi leden : Heb. 13. v. 3.
Veel off'ren Godt, haer fleur en jonghe jeught / Eccl. 12. v. 1.
Door Gods Gheest zy / weerstaen des vleesch aenraden / Rom. 8. v. 9.
Wassen soo op / in kennis en ghenaden / 2 Pet. 3. v. 18
Gaen door 't Gheloof, soo voort van deught tot deucht. 2 Pet. 1. v. 5.

XVIII.

Sijn ghehoorsaem / al die zy die sijn schuldich / Rom. 13. v. 7.
Met vaste hoop / in lijden seer gheduldigh / Rom. 5. v. 3.
Dees Heeren hulp / seer verdraeghsaem verbeyt / Heb. 10. v. 3.
Weten dat noch / met haer sal beter werden / 2 Cor. 5. v. 8.
Smeecken tot Godt, om te moghen volherden / 1 Cor. 1. v. 8.
In wiens kracht staet / hare volstandigheydt. 1 Pet. 1. v. 5.

XIX. De vierde Pause,

Soodanigh sijn de innerlijck gheroopen / 2 Cor. 6. v. 11
In haren noodt / sullen sy tot Godt loopen / Prov. 18. 10.
Op hem alleen / staet haer vertrouwen al / Psal. 18. v. 5.
Wyt ghenade / Godt haer daer toe verwaerdicht / Rom. 3. v. 23
Om Christi wil / heeft hy haer gherechtvaerdicht / Rom. 5. v. 1.
Die Godt hier na / oock verheerlijcken sal. Apoc. 3. v. 21

Ons

XX.

Matt. 3. v. 8. Ons verkiesingh / moet upt de vruchten blijcken /
Jac. 3. v. 2. Van Gods gebodt, Gods Kind'ren dickwils wijcken /
Matt. 5. v. 4. Doch daerom ist / dat zy treuren soo seer/
Coll. 1. v. 20. Om sijn versoent / in Christo den beminden /
2 Pet. 1. v. 8. Al die in haer / dese merckteyckens vinden
Psal. 115. v. 1 Die gheven Godt, alleen Lof; Prijs, en Eer.

XXI.

1 Joan. 5. v. 7. O Heylich Godt, drievuldich eenigh wesen,
2 co. 13. v. 13 Schept / verlost / troost kinderen die dy vreesen /
Rom. 8. v. 19 Die ghy in druck / dijns Soons beelt maeckt ghelijck /
Apoc. 12. v. 9 Doch sijn Bruydt sal / na haer lijden en strijden
Apoc. 19. v. 9 Heerlijck in vreught / met haer Bruydegom verblijden!
Esai. 66. v. 23 Eeuwigh rust-dagh / sal wesen in dijn rijck.

XXII.

Apoc. 21. v. 4 In 't sweets aenschijn / en salmen daer niet ploegen /
Apoc. 2. v. 7. Daer sal in als / wesen een vol vernoeghen /
1 Cor. 2. v. 6. Gheen onlust daer / ghesien wort of gehoort /
Job 17. v. 17. Eer haer de doodt / sendet by de Wormen /
Mat. 11. v. 12 Sy door Godts kracht / 't Hemelrijck als bestormen /
Luc. 13. v. 24 Vlien den breen wech/dringhen door d' Enge-Poort.

XXIII.

Psal. 51. v. 20 Heer! bouwt Zion, gheeft ware berous tranen
Luc. 1. v. 39 't Verblinde Volck / Heyden, Turck, Indiaenen,
2 Cor. 15. Dat 't Joodts volck weer / mach krijghen haer gesicht /
2 Tess. 2. v. 11 't Blinde Pausdom, ja al in 't generale/
1 Cor. 15. v. 4 Die in Christi Persoon, of Ampten dwalen
Col. 1. v. 13 Brenghtse (o Heer) tot dijn wonderbaer licht.

BESLUYT.

Esai. 13. v. 6. Hoe veel sijnder / noch onder dese alle
Ioan. 10. v. 16 Die nu noch niet zijn van Christi Schaepstalle!
Ro. 10. v. 17 Die door het Woort, noch werden toegebracht:
Esai. 48. v. 8 Die 't harde hart / noch sal doen neder knielen /
Heb. 53. v. 20 Om loven dy / grooten Herder der zielen,
Luc. 1. v. 50 Roemen dijn Naem, van gheslacht tot geslacht!

Houdt dat goedt is.

Jonas van Gerwen.